

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/123/2012
Identifikačné číslo spisu:	4012200246
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200246.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky U. V., nar. XX. A. XXXX, bytom XXX XX U. XXX, zastúpenej JUDr. Máriou Kozákovou, advokátkou Advokátskej kancelárie 040 01 Košice, Kysucká č. 14, proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 22. júna 2012, č. k. 19Sd/97/2012-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 22. júna 2012, č. k. 19Sd/97/2012-31, p o t v r d z u j e .
Účastníčky nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 22. júna 2012, č. k. 19Sd/97/2012-31, potvrdil rozhodnutie z 12. marca 2012 číslo XXX XXX XXXX, ktorým odporkyňa podľa § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) uvoľnila navrhovateľke výplatu starobného dôchodku v sume 280,20 € mesačne s účinnosťou od 12. marca 2012. Odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že odporkyňa uvoľnila výplatu starobného dôchodku navrhovateľky na základe jej žiadosti z 27. februára 2012 preskúmaným rozhodnutím od 12. marca 2012 číslo XXX XXX XXXX z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku na starobný dôchodok, pretože u nej nedošlo k zániku povinného dôchodkového poistenia. Navrhovateľka v minulosti uplatnila právny nárok na predčasný starobný dôchodok, ktorý jej bol priznaný rozhodnutím odporkyne z 26. februára 2008 číslo XXX XXX XXXX sume 6 465 Sk mesačne s účinnosťou od 17. decembra 2007. Táto suma bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, znížená o 0,5 % za každých začatých 30 dní obdobia, za ktoré sa dôchodok znižoval. Za chýbajúcich 1547 dní sa suma dôchodku znížila o 26 %, t. j. o 2.271,33596 Sk mesačne. Predčasný starobný dôchodok navrhovateľka poberala v čase od 17. decembra 2007 do 18. marca 2011, kedy bola výplata tohto dôchodku zastavená podľa § 293bt ods. 3 zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 543/2010 Z. z.) z dôvodu, že navrhovateľka súčasne s poberaním dávky predčasného

starobného dôchodku mala príjem, z ktorého sa platilo poistné. Pred účinnosťou zákona č. 543/2010 Z. z. sa mohli poberatelia predčasného starobného dôchodku rozhodnúť, či si zvolia poberanie predčasného starobného dôchodku a prestanú pracovať, resp. budú povinne dôchodkovo poistení. Poukázal na § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého odporkyňa rozhodla o uvoľnení výplaty dávky starobného dôchodku navrhovateľke v sume 271,20.-€ur mesačne, keďže u nej došlo k zmene skutočností, rozhodujúcich na nárok na výplatu dávky. Správne odporkyňa rozhodla aj v zmysle § 82 ods. 5 citovaného zákona o zvýšení dôchodku navrhovateľky za rok 2012 o 3,3 %, t. j. o 9 € mesačne zo sumy 271,20 € mesačne na výslednú sumu 280,20 € mesačne v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporkyne z 12. marca 2012 číslo XXX XXX XXXX zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie preto, že neúplne zistil skutkový stav veci. Poukázala na to, že z napadnutého rozsudku nie je jasné, ako sa súd vysporiadal s jej tvrdením, že tak ako zákon č. 543/2010 Z. z., ani odporkyňa a ani ona sama nenašla ustanovenie, ktoré by riešilo otázku vrátenia štátom jej zadržovaných 0,5 % za každých 30 dní od 12. februára 2011 do 12. februára 2012 po skončení vyplácania predčasného starobného dôchodku. Uviedla, že tým, že jej štát zákonom a prostredníctvom odporkyne umožnil zvoliť si predčasný dôchodok za podmienok, že jej zoberie finančné prostriedky za 1 547 dní, sám určil dobu, že ona súhlasí s jednorazovým znížením dôchodku o 26 %, no štát prostredníctvom odporkyne a citovaného zákona jej garantoval nerušenú dobu 1 547 dní, zrejme poberania priznanej dávky. Navrhovateľka uviedla, že § 293bt ods. 6 zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 543/2010 Z. z.) svojím nerovnoprávnym postavením nároku štátu a občana pri vrátení neoprávnených finančných prostriedkov, nie je v súlade s čl. 39 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhovateľky trvala na vecnej správnosti napadnutého rozsudku a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2, § 250s v spojení s § 250l ods. 2 OSP preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 69a ods. 1, 2 a 3 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 413/2012 Z. z. predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok. Ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku podľa odseku 1, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods. 2 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5% za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 16 sa v tomto prípade neuplatní. Nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 2, vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovŕšenia dôchodkového veku.

Podľa § 293bt ods. 3 zákona o sociálnom poistení ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, nedovŕši dôchodkový vek do 28. februára 2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010 a toto dôchodkové poistenie trvá po 28. februári 2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká od najbližšej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28. februári 2011. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku poistenca uvedeného v prvej vete sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie do najbližšej splátky dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 a za obdobie po najbližšej splátke dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

Z obsahu spisov vyplýva, že na základe žiadosti navrhovateľky zo 17. decembra 2007 bol rozhodnutím z 26. februára 2008 číslo XXX XXX XXXX . podľa § 67 ods. 1 a § 82 zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 43/2004 Z. z.) priznaný navrhovateľke predčasný starobný dôchodok v sume 6 870 Sk mesačne s účinnosťou od 17. decembra 2007. V ňom je uvedené (str. 2), že od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku, od 17. decembra 2007 navrhovateľke do dovŕšenia dôchodkového veku, do 12. marca 2012 chýba 1 547 dní.

Rozhodnutím z 1. marca 2011 číslo XXX XXX XXXX odporkyňa podľa § 293bt ods. 3 zákona o

sociálnom poistení (v znení zákona č. 543/2010 Z. z.) zastavila výplatu predčasného starobného dôchodku navrhovateľky s účinnosťou od 18. marca 2011. Navrhovateľka žiadosťou z 27. februára 2012 požiadala o uvoľnenie výplaty starobného dôchodku od dovŕšenia dôchodkového veku od 12. marca 2012.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľke napriek zastaveniu výplaty predčasného starobného dôchodku od 18. marca 2011 do dovŕšenia dôchodkového veku 12. marca 2012 nezaniklo povinné dôchodkové poistenie. Navrhovateľka má preto nárok na prepočet a zvýšenie výšky starobného dôchodku za uvedenú dobu od 18. marca 2011 do 12. marca 2012, kedy jej nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku naň do dovŕšenia dôchodkového veku v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 69a ods. 2 zákona o sociálnom poistení od jeho účinnosti dňom 1. januára 2013 s tým, že nárok na takto novourčenú sumu starobného dôchodku navrhovateľke vznikne najskôr odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku. Suma starobného dôchodku, na ktorú má navrhovateľka nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na jej žiadosť znova.

Navrhovateľka podala pred vznikom a účinnosťou citovanej právnej úpravy požiadala 27. februára 2012 o uvoľnenie výplaty predčasného starobného dôchodku, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku (od 12. marca 2012) je jej starobným dôchodkom. Žiadosť o prepočítanie starobného dôchodku za uvedené obdobie dôchodkového poistenia, teda za čas od 18. marca 2011 do dovŕšenia dôchodkového veku 12. marca 2012 za účinnosti citovanej právnej úpravy, t. j. v čase od 1. januára 2013, nepodala. Až na základe novej žiadosti bude môcť odporkyňa vykonať prepočet výšky starobného dôchodku navrhovateľky aj za predmetné obdobie, kedy navrhovateľke nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite do dovŕšenia dôchodkového veku.

Po rozhodnutí o novom výpočte starobného dôchodku bude navrhovateľka v rovnakom postavení ako ostatní pracujúci dôchodcovia, preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné požiadať Ústavný súd o posúdenie ústavnosti § 293bt zákona o sociálnom poistení.

Z uvedených dôvodov odvolací Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 22. júna 2012, č. k. 19Sd/97/2012-31 v zmysle § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade § 250k ods. 1 OSP a § 246c OSP, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa na náhradu trov tohto konania nemá zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný